

Eventyr For Alle

A detailed black and white illustration of a fox's head, positioned to the right of the title text. The fox has a thick, textured fur coat and is looking slightly downwards and to the right.

Det blåe lyset

Brødrene Grimm

Det blåe lyset

Det var en gang en soldat som hadde tjent kongen tro i mange år. Men da krigen var over og soldaten, på grunn av alle de sårene han hadde fått, ikke kunne tjene kongen mer, sa kongen til ham:

«Du kan dra hjem, jeg har ikke bruk for deg lenger. Penger får du ikke med deg, for lønn mottar bare de som gjør tjeneste hos meg.»

Da soldaten ikke visste hvordan han skulle tjene til livets brød, gikk han sørgmodig bort, og gikk hele dagen og helt til kvelden, til han kom til en skog. Da mørket brøyt fram, så han et lys. Han gikk nærmere og kom til et hus, og der bodde ei heks.

«Gi meg en plass å sove og noe mat og drikke», sa han til henne, «ellers vil jeg sulte.»

«Åja?» svarte hun. «Hvem gir noe til en bortkommet soldat? Men jeg skal være barmhjertig og ta deg inn hvis du gjør det jeg forlanger.»

«Hva forlanger du?» spurte soldaten.

«At du graver opp hagen for meg i morgen.»

Soldaten godtok det, og den følgende dagen arbeida han av alle krefter, men var ikke ferdig før det ble kveld.

«Jeg ser tydelig», sa heksa, «at du ikke kan dra videre i dag. Jeg skal la deg bli ei natt til, og for det skal du i morgen hugge opp en stabel med ved.»

Soldaten brukte hele dagen på dette, og på kvelden foreslo han for heksa å bli der nok en gang.

«I morgen skal du bare gjøre et lite stykke arbeid. Bak huset mitt er det en gammel vannløs brønn, i den har lyset mitt falt ned. Det brenner blått og slukker ikke. Det skal du

bringe tilbake til meg.»

Den neste dagen førte den gamle ham til brønnen og senka ham ned i ei kurv. Han fant det blåe lyset og gjorde tegn om at hun skulle trekke ham opp igjen. Hun trakk ham også opp en høyde, men da han var nær randen, rekte hun hånda ned og ville ta det blåe lyset fra ham.

«Nei», sa han og merka de onde tankene hennes. «Lyset gir jeg deg ikke før jeg står med begge beina på bakken.»

Da ble heksa fylt av raseri, slapp han ned igjen i brønnen og gikk av sted.

Den stakkars soldaten falt ned på den fuktige grunnen uten å ta skade, og det blåe lyset brant videre, men hvordan kunne det hjelpe ham? Han så vel at han ikke kunne unnsnippe døden. Han satt en stund, ganske så trist, og fikla tilfeldig med lomma si, og da fant han tobakkspipa

si, som fortsatt var halvfull.

«Dette skal være din siste fornøyelse», tenkte han, dro den ut, tente på den med det blå lyset og tok til å røyke. Da røyken gikk rundt i hula, stod det plutselig en liten svart mann foran ham og spurte:

«Hva befaler du, herre?»

«Har jeg noe å befale deg?» svarte soldaten ganske forundra.

«Jeg må gjøre alt», sa den lille mannen, «hva du enn forlanger.»

«Fint», sa soldaten. «Så hjelp meg først ut av denne brønnen.»

Den lille mannen tok ham i hånda og førte ham gjennom ei underjordisk gang, og han glemte for all del ikke å ta med seg det blå lyset. Han viste ham underveis skattene som heksa hadde samla sammen og skjult der, og soldaten tok med seg så mye gull som han kunne bære. Når han kom ovenpå, sa han til den lille mannen:

«Gå nå ned, bind den gamle heksa og før henne til domstolen.»

Om ikke lenge, så kom hun ridende på en villkatt med fryktelige skrik, fort som vinden, og det varte ikke lenge før den lille mannen var tilbake.

«Alt er gjort rede», sa han, «og heksa henger allerede i galgen. Herre, hva mer befaler du?» spurte den lille.

«I dette øyeblikk, ingenting», svarte soldaten. «Du kan dra hjem. Bare vær klar til å komme når jeg kaller på deg.»

«Det er bare nødvendig», sa den lille mannen, «at du tenner pipa di med det blå lyset, så står jeg foran deg igjen.»

Med det forsvant han bort fra hans øyne.

Soldaten vendte tilbake til byen hvor han hadde kommet fra. Han gikk til det beste vertshuset og lot det bli laga vakre

klær til seg, så befalte han husverten å gi ham et rom så praktfullt innreda som mulig. Da det var ferdig og soldaten hadde tatt det til seg, kalte han på den svarte lille mannen og sa:

«Jeg har tjent kongen tro, men han har sendt meg bort og latt meg sulte. Derfor skal jeg nå ta hevn.»

«Hva skal jeg gjøre?» spurte den lille.

«Sent på kvelden når kongsdattera ligger i senga, bring henne sovende hit, hun skal gjøre tjenerarbeid for meg.»

Den lille mannen sa: «Det er enkelt for meg, men for deg er den en farlig ting. Når det kommer ut vil det gå deg ille.»

Da klokka hadde slått tolv, fór døra opp, og den lille mannen kom inn med kongsdattera.

«Aha, har du kommet?» ropte soldaten. «Gå i gang med arbeidet! Gå, hent kosten og fei værelset.» Da hun var ferdig, ble hun beordret å komme til lenestolen hans. Han strakte føttene sine ut og sa: «Trekk av meg støvlene», og etterpå kasta han dem i ansiktet hennes, og hun måtte plukke dem opp og gjøre dem rene og skinnende. Hun gjorde da alt som han befalte, uten motvilje, stum og med halvlykkede øyne. Ved det første hanegal bar den lille mannen henne til det kongelige slottet igjen og tilbake til senga hennes.

Den neste morgenen, da kongsdattera hadde stått opp, gikk hun til faren sin og fortalte ham at hun hadde hatt en underlig drøm. «Jeg ble båret gjennom gatene fort som lynet og brakt til rommet til en soldat, som jeg måtte tjene som tjenestepike, oppvarte ham og gjøre all slags gement arbeid. Værelset måtte feies og støvlene pusses. Det var bare en drøm, og allikevel er jeg så trett som om jeg hadde gjort alt sammen.»

«Drømmen kan ha vært sann», sa kongen. «Jeg skal gi deg

et råd. Fyll lomma di med erter, og lag et lite hull i lomma. Blir du henta igjen så faller de ut og etterlater et spor på gata.»

Mens kongen sa dette, stod den lille mannen i nærheten, ute av syne, og hørte alt sammen. På natta, mens den sovende kongsdattera ble båret gjennom gatene, falt virkelig enkelte erter ut av lomma, men de lagde ingen spor, fordi den listige lille mannen hadde tidligere spredt erter i alle gatene. Igjen måtte kongsdattera gjøre tjenestearbeid helt til hanegal.

Neste morgen sendte kongen mennene sine ut for å søke etter sporet, men det var forgjeves, for i alle gatene satt de fattige barna og plukket opp erter og sa: «Det har regnt erter i natt!»

«Vi må pønske ut noe annet», sa kongen. «Behold skoene dine på når du legger deg til sengs, og når du kommer tilbake til stedet, gjem en der; jeg skal nok snart finne den.»

Den svarte lille mannen fikk med seg dette plottet, og på kvelden da soldaten forlangte at han skulle bringe kongsdattera igjen, informerte han ham om det og sa at mot denne listen kjente han ingen midler, og om skoen ble funnet hos ham, så kunne det gå ham dårlig.

«Gjør det jeg sier deg», svarte soldaten, og kongsdattera måtte også den tredje natta arbeide som ei tjenestepike. Men før hun ble brakt tilbake, gjemte hun en sko under senga.

Den neste morgenen lot kongen det bli søkt i hele byen etter skoen til dattera hans. Den ble funnet hos soldaten, og soldaten selv, som etter oppfordring fra den lille hadde kommet seg ut byporten, ble snart fanga og kasta i fengsel. I flukten hadde han rent glemt det viktigste, det blåe lyset og gullet, og hadde nå bare én dukat i lomma. Mens han nå,

tyngtet med lenker, stod ved vinduet i fengselet sitt, så han en av kameratene sine gå forbi. Han banka på ruta, og da han kom bort, sa han:

«Vær så god å hent meg den lille bylten som jeg har latt ligge på vertshuset, jeg gir deg en dukat for det.»

Kameraten løpt dit, og brakte ham det han etterspurte. Så snart soldaten var alene, tente han pipa si og lot den svarte lille mannen komme.

«Ikke vær redd», sa han til sin herre. «Gå dit hvor de fører deg og la alt skje, ta bare det blå lyset med.»

Den neste dagen ble rettsaken over soldaten holdt, og selv om han ikke hadde gjort noe ondt, dømte dommeren ham allikevel til døden. Da han nå ble ført bort, ba han kongen om et siste ønske.

«Hva da?» spurte kongen.

«At jeg på veien kan røyke ei siste pipe.»

«Du kan røyke tre», svarte kongen. «Men tro ikke at jeg sjenker deg livet ditt.»

Da dro soldaten pipa si ut og tente den med det blå lyset, og da et par ringer av røyk hadde steget opp, så stod den lille mannen der og hadde en liten kjepp i hånda, og sa: «Hva befaler du, min herre?»

«Slå den falske dommeren og konstablene hans i bakken, og spar heller ikke kongen som har behandla meg så dårlig.»

Da fór den lille mannen som et lyn, sikk-sakk, her og der, og bare han rørte med kjeppen sin, falt de rett i bakken og turde ikke mer å røre seg. Kongen ble redd, han la seg bedende ned, og om han bare beholdt livet gav han soldaten kongeriket og dattera til kone.

Eventyr ForAlle.no

Les og hør kjente og ukjent eventyr,
gratis på norsk!

eventyrforalle.no

PATREON | EventyrForAlle

Tysk folkeeventyr fra samlingene til Jacob Grimm (1785–1863) og Wilhelm Grimm (1786–1859). (Offentlig eiendom - public domain)

Originaltittel: Das blaue Licht

Norsk oversettelse: Karl-Robert Rønning

Basert på:

- Tyske originalteksten fra [Kinder- und Haus-Märchen Band 2, 1857](https://de.wikisource.org/wiki/Kinder-_und_Haus-Märchen_Band_2,_1857) (de.wikisource.org) (Offentlig eiendom - public domain)
- Engelske oversettelsen "The Blue Light" av Margaret Hunt (1831–1912) fra [Grimm's Household Tales. Vol. II, 1884](https://en.wikisource.org/wiki/Grimm's_Household_Tales_Vol._II,_1884) ([wikisource.org](https://en.wikisource.org)) (Offentlig eiendom - public domain)

Dette verket er lisensiert under følgende Creative Commons lisens: Navngivelse-DeLPåSammeVilkår 4.0 Internasjonal. For å se en kopi av denne lisensen, besøk

<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.

Illustratør: Ukjent

Kilde: [Grimms Utvalgte Eventyr, 1914](https://nb.no/Grimms_Utvalgte_Eventyr_1914) (nb.no)

Dette arbeidet er fri for kjente opphavsrettsrestriksjoner.